Tetanuspreventie: wetenschap versus veldrealiteit

Haio: PLEES Els , U.A.
Promotor: WENS Johan
Praktijkopleider: BAECK Luc

Context: In onze praktijk viel het op dat vele patiënten niet in orde waren met hun tetanusvaccinaties. De ongerustheid rond dit hiaat in de zorgverlening vormde de aanleiding voor het opstarten van dit project.

Onderzoeksvraag: De eerste actie van dit project bestond uit het opstellen van een aanpak die de vaccinatiegraad zou kunnen verhogen. Nadien werd er gekeken naar factoren die de tetanuspreventie bemoeilijken, en dit zowel in de eigen praktijk als bij andere huisartsen en spoedartsen. Hieruit volgt een vergelijking ?wetenschap versus veldrealiteit?: hoe het volgens de regels van de kunst zou moeten t.o.v. hoe het in de praktijk gebeurt.

Methode: Een literatuurstudie gaf inzicht in de bestaande richtlijnen rond tetanuspreventie en welke mogelijkheden er zijn om de situatie in de huisartsenpraktijk concreet te verbeteren. Tijdens een intern overleg werd duidelijk wat er in onze praktijk mis loopt. Om hieraan te remedi?ren selecteerden we een onderzoekspopulatie bij welke we prioritair de tetanusvaccinatiestatus wilden optimaliseren. Hiervoor spraken we patiënten aan tijdens de consultatie of stuurden we hen een brief met begeleidende folder. Dit laatste gebeurde selectief naar de patiënten met een lage frequentie aan consultaties. We bevroegen - m.b.v. een enqu?te - zowel andere huisartsen als spoedartsen. Op basis hiervan werd in kaart gebracht hoe zij tetanuspreventie concreet aanpakken en wat de moeilijkheden hierin zijn. Tenslotte werd het gehele project geëvalueerd tijdens opvolggesprekken in de praktijk. Er werd nagegaan wat het resultaat is van de nieuwe aanpak en waar er nog marge is tot uitbreiding en verbetering.

Resultaten: Dit project heeft het aantal patiënten dat hun tetanusvaccinatie correct gekregen heeft, significant verhoogd, al blijft er nog een aanzienlijk deel van de onderzoeksgroep dat nog steeds niet aantoonbaar gevaccineerd is tegen tetanus. Ook de registratie gebeurt veel consequenter dan voordien, waardoor het opvolgen van tetanusvaccinaties sneller en effici?nter gaat. Zowel de enqu?tes bij huisartsen als deze bij spoedartsen brachten verder verschillende aspecten naar voor die het correct volgen van de richtlijnen rond tetanuspreventie toch bemoeilijken, zowel op praktijkniveau als op hoger (nationaal) niveau.

Conclusie: Ondanks het bestaan van een eenvoudige (maar geen eenduidige!) richtlijn rond tetanuspreventie, zijn er nog vele patiënten niet optimaal beschermd. Door verhoogde attentie - via een praktijkproject ? verbeterde de vaccinatiegraad binnen de onderzoeksgroep aanzienlijk. Gezien er geen groepsimmuniteit mogelijk is, moet een vaccinatiegraad van 100% worden nagestreefd, welke zeker nog niet werd bereikt. Er blijft dus nog marge voor verbetering. Er is nog steeds een discrepantie tussen de praktijk en de theoretische perfectie.